

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Pastorietuin van de Onze-Lieve-Vrouweparochie

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Pastorietuin van de Onze-Lieve-Vrouweparochie

Titel:	Pastorietuin van de Onze-Lieve-Vrouweparochie
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Tielt-Winge
Deelgemeente:	Tielt
Bron:	Schepping: 2016-08-03 Bijwerken: 2017-06-13 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/303103
Coördinaten:	Breedte: 4.90397841315 Lengte: 50.9375471597

Primaire tekst

Omwalde pastorietuin, circa 50 are, met interessante beplantingselementen (twee haagbeukprieëlen, 'gotisch poortje' gevormd door haagbeuken).

De pastorie van de Onze-Lieve-Vrouwekerk bevindt zich op circa 400 meter ten zuiden van de kerkheuvel, aan de rand van het uitgestrekte broekgebied waarin het Walenbos gelegen is. De grachten die het pastoorsgoed (een langgerekt stuk van circa een halve hectare) omgaven, werden gedempt rond 1950 maar zijn nog zichtbaar in het reliëf. Het L-vormige grondplan van het gebouw bestaat uit een 19de-eeuws neoclassicistisch poortgebouw (circa 1800), loodrecht ten opzichte van de eigenlijke pastorie, een dubbel huis met een verdieping onder schilddak, uit de eerste helft van de 18de eeuw, in baksteen met witzandstenen hoekkettingen en lijstwerk. Opvallend zijn de steekboogramen en -deuren. Op de gevelsteen boven de ingang deur (in de oostgevel) prijkte vroeger het wapen van de Leuvense Sint-Geertruiabdij, waarvan de parochie afhing.

De tuin heeft zich nooit uitgestrekt buiten de omgrachting. Het beeld op de Ferrariskaart beantwoordt grosso modo aan dat op de 19de-eeuwse kadasterkaarten en zelfs aan de huidige toestand. Een ansichtkaart van omstreeks 1900 geeft een winters maar riant beeld van het tuingedeelte ten oosten van de pastorie (perceel 354), de voortuin dus. De met buxushaagjes afgezoomde grasperken vormen een kruisvormig patroon, dat we ook (althans op oude kaarten) in andere pastorietuinen aantreffen. De oost-westas, die van de voordeur naar het oostelijke uiteinde van de tuin leidt, is meervoudig: een met buxus afgezoomde plantstrook, waarin bomen (niet identificeerbaar) staan opgesteld, wordt geflankeerd door twee paden. In het beeld komen geen oude bomen voor, enkel jonge coniferen. Die links op de foto is vermoedelijk een reuzenlevensboom (*Thuja plicata*).

Van dit alles is geen spoor meer te bekenen, maar we weten wel waar de hoofdas vanaf de voordeur naartoe leidde: ongetwijfeld naar het unieke haagbeukprieeltje, opgebouwd uit 14 gewone haagbeuken (*Carpinus betulus*) met stamomtrekken tot 145 centimeter (standaard gemeten op 150 cm hoogte), geknot op 4 meter hoogte, opgesteld in een vierkant met zijden van 3 meter. In het tuingedeelte achter (ten westen van) het pastoriegebouw bevindt zich nog een tweede haagbeukprieel, ditmaal rond, met een diameter van 4 meter, bestaande uit negen soms vergroeide haagbeuken, geknot op 3,5 à 4 meter hoogte, met stamomtrekken tot bijna 1 meter. Aan het westelijke uiteinde van de tuin, ten slotte, vinden we (zoals in de [pastorietuin van Verrijck](#)) een 'gotisch poortje', gevormd door het ineengroeien van twee, naar binnen gekeerde gesteltakken, terwijl de andere gesnoeid worden. In tegenstelling tot Verrijck gaat het hier niet om beuken, maar om haagbeuken. In de periode dat de foto op de ansichtkaart werd genomen, werd vermoedelijk ook de gewone moerascipres (*Taxodium distichum*) aangeplant in de oever van de gracht aan de straatzijde ten westen van de pastorie, ondertussen met 290 centimeter stamomtrek. Verder zijn er geen oude beplantingen of beplantingspatronen meer aanwezig.

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2002

Titel Text: Tuin bij de pastorie van de Onze-Lieve-Vrouwekerk

Grafische documenten



Tielt-Winge Sint-Annastraat 17 (Vandevorst, Kris, 12-10-2006, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

GENICOT L. e.a. 1971: *Bouwen door de Eeuwen heen - Inventaris van het cultuurbezit in Vlaanderen, deel 1: arrondissement Leuven*, het Ministerie van de Nederlandse Cultuur, Brussel, 368-369.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/1029>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120578>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/42812>

Beknopte karakterisering

Datering: 18de eeuw, eerste kwart 19de eeuw

Typologie: grachten (infrastructuur), pastorietuinen, pastorieën, poorten (bijgebouwen)